

The Manhattan Declaration

Hungarian Translation

The official text of the Manhattan Declaration is the copyrighted English version which can be downloaded at the Manhattan Declaration website.

Translations into other languages are provided as a courtesy and may not be exact.

[Manhattan
Declaration.org](http://ManhattanDeclaration.org)

Manhattani Nyilatkozat: A keresztény lelkiismeret hívó szava

Előkészítve: 2009. október 20.

Kiadva: 2009. november 20.

Fordítás 2010. február 1. (Dr. Nagykáldi Zsolt)

Korrektúra: 2010. február 2. (Várnai Péter, plébános, ifjúsági referens, Budapest)

Lektor:

Előszó

A keresztények egy 2000 éves hagyomány örökösei. Ez a hagyomány Isten szavát hirdeti, keresi a társadalmi igazságosságot, ellenáll a zsarnokságnak, és együttérzéssel karolja fel a szegényeket, elnyomottakat és szenvedőket.

Jóllehet teljes mértékben elismerjük a keresztény intézmények és közösségek mindenkori hibáit és hiányosságait, itt most azon keresztények örökségére hivatkozunk, akik az ókori római városokban az ártatlanok életét védték a szemétdombra dobott gyermekek megmentésével és akik nyilvánosan elítélték a római birodalom gyerekgyilkos gyakorlatát. Nagy tisztelettel emlékezünk a hívők seregére, akik életüket áldozták azért, hogy nem menekültek el a római birodalom városaiból, továbbá akik a pestisjárványok alatt segítettek a betegeknek és haldoklóknak, és akik inkább vértanú halált haltak a cirkuszokban minthogy megtagadják istenüket.

Miután a barbár hordák feldúlták Európát, a keresztény kolostorok nemcsak a Szentírást, de a nyugati kultúra irodalmi és művészeti értékeit is megőrizték. A rabszolgaság ellen is a keresztények léptek föl: a XVI. és XVII. században pápai ediktumok utasították el a rabszolgaságot és a történelemben első ízben kiközösítették azokat, akik részt vettek a rabszolgakereskedelemben. Angliában a John Wesley és William Wilberforce által vezetett protestáns keresztények vetettek véget a rabszolgakereskedelemnek. Wilberforce vezetésével, a keresztények többszáz közösséget alapítottak, melyek célja a szegények, a bebörtönzöttek és a gépekhez láncolt gyermek munkások védelme volt.

Európai keresztények megkérdőjelezték bizonyos uralkodók ön-istenítő kijelentéseit és sikeresen harcoltak azért, hogy megalapozzák a törvényességet és a kormányhatalmak közötti egyensúlyt, mely lehetővé tette a modern demokrácia kialakulását. Az Egyesült Államokban keresztény nők álltak a választójogi mozgalom élére. Az 1950-es és 60-as években a polgárjogi mozgalmakat is keresztények vezették és a Szentírás tanítását követve megerősítették a minden emberben benne rejlő isten-képiség igazságát, fajtól, vallástól, életkortól, illetve társadalmi hovatartozástól függetlenül.

Ugyanennek az emberi méltóságnak a tisztelete vezette a keresztényeket az elmúlt néhány évtizedben olyan erőfeszítésekben is, hogy véget vessenek az emberkereskedelem és szexuális rabszolgaság átkának, hogy Afrikában könyörületesen ápolják az AIDS-ben szenvedő betegeket és segítséget nyújtsanak számtalan más emberi jogi sérelem orvoslásában – a fejlődő országokban a tiszta víz biztosításától, a háborúk, járványok és faji megkülönböztetés következtében árván maradt gyermekek otthonának megteremtéséig.

Mint elődeinknek, akik a hitben előttünk jártak, a mai keresztényeknek is hirdetniük kell a drága áron elnyert kegyelem Evangéliumát, védelmezniük kell az emberi személy önmagában rejlő méltóságát és ki kell állniuk a közjó mellett. Az Egyház, hűen hivatásához, a mások segítésére irányuló apostoli küldetéshez, ilyen módon számottevően hozzájárulhat a közjó megerősítéséhez.

NYILATKOZAT

Mi, ortodox, katolikus, és protestáns felekezeti keresztények, 2009. szeptember 28-án összegyűltünk New Yorkban, hogy megfogalmazzuk az alábbi nyilatkozatot, melyet mint egyének és nem mint intézmények képviselői írunk alá, de közösségeink nevében és hozzájuk szólunk. Szólunk pedig mindnyájan, a Szentháromság egy Istennek, a szeretet Istenének engedelmességgel, akinek hatalma alá helyeztük egész életünket és aki hatalma által arra hív bennünket, valamint minden korban és kultúrában élő hívő embert, hogy szüntelenül keressük és megvédjük az Isten hasonlatosságára teremtett ember javát. A Szentírásban gyökerező igazság fényében és e fény által megvilágított természetes emberi értelem alapján nyilatkozunk (mely véleményünk szerint, már önmagában egy nagylelkű isteni ajándék). Minden jóakarátú embert, hívőt és nem hívőt hívünk, hogy alaposan fontolja meg és kritikus módon elemezze azokat a gondolatokat, melyeket itt felsorolunk. Szent Pállal együtt és Isten színe előtt, az alábbi nyilatkozatot rábizzuk az olvasó lelkiismeretére.

Ugyan a keresztény erkölcs minden területe figyelmet érdemel, ideértve a szegények és védtelenek odaadó gondozását is, különös aggodalommal tölt el bennünket, hogy országunkban a meg nem született gyermekek, a mozgássérültek és az idősek élete komoly veszélynek van kitéve; hogy a házasság intézményét, melyet már megtépázott a szexuális gátlástalanság, a hűtlenség, és a válás, az a veszély fenyegeti, hogy az éppen divatos ideológiák hatására átértékelődik; hogy a lelkiismereti- és vallásszabadságot súlyosan veszélyeztetik azok, akik különböző eszközökkel kikényszerítik a hívő emberek megalkuvását, legmélyebb meggyőződésük ellenére.

Mivel az emberi élet szentsége, a házasság, mint férfi és nő egységének méltósága, és a lelkiismereti- és vallásszabadság az igazság és a közjó alapját képezik, ezért keresztény hitünk arra indít bennünket, hogy felszólaljunk és tegyünk ezen értékek védelme érdekében. Ez a nyilatkozat megerősíti 1) minden emberi lény mélyseges, önmagában való és egyenlő méltóságát, azon lényekét, kiket Isten a maga képmására teremtett, s akiknek személyes és egyenlő joguk van az emberi élethez és méltósághoz; 2) a házasságot, mint a férfi és nő életszövetségét, melyet a teremtésben Isten rendelt ilyen szövetségnek és melyet hívők és nem hívők egyaránt a társadalom legalapvetőbb, történelmi intézményének tekintenek, valamint; 3) a vallásszabadságot, mely Isten személyi mivoltában, Krisztus példájában, és az Isten képmására teremtett ember belső szabadságában és méltóságában gyökerezik.

Keresztények vagyunk, akik a felekezeti nézetkülönbségek történelmi határain átnyúlva összefogtunk hogy megerősítsük a jogainkat - illetve még helyesebben - *felvállaljuk a felelősségünket* arra vonatkozóan, hogy az igazság védelmében szót emeljünk és cselekedjünk. Ígérjük egymásnak és hívő testvéreinknek, hogy semmilyen földi hatalom, - legyen az kulturális vagy politikai, - nem tántorít el hogy hallgatásunkat, vagy belenyugvásunkat elérje. Az a kötelességünk, hogy az Úr Jézus Krisztus evangéliumát hirdessük, "akár alkalmas, akár alkalmatlan". Isten minket úgy segítjen, hogy eleget is tegyünk kötelességünknek.

ÉLET

“Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt.”

(Teremtés könyve 1,27)

“Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.” (János evangéliuma 10,10)

Bár a közvélemény jelenleg az élet védelme felé mozdult, sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy egyes kormányzati körökben az abortuszpárti ideológia a meghatározó. A jelenlegi kormányzat sok tagja törvényessé szeretné tenni a magzatelhajtást mindegyik fejlődési szakaszban, még az adófizetők költségére is. A Kongresszus mindkét házában a többség abortuszpárti nézeteket vall. A Legfelsőbb Bíróság, melynek hírhedt 1973-as döntése (a *Roe kontra Wade* ítélet) megvonta a meg nem született gyermekektől a törvényes védelmet, a szabadon választható abortuszt még mindig alapvető alkotmányos jognak tartja, bár fenntartott néhány alkotmányjogi korlátozást. Az amerikai elnök kijelentette, hogy csökkenteni szeretné az abortuszra vonatkozó “igényt”. Ez valóban dicséretes cél. Ugyanakkor ígéretet tett arra is, hogy egyszerűbbé és egyre szélesebb körben elérhetővé teszi az abortuszt azon törvények megszüntetésével, melyek tiltják a magzatelhajtás állami támogatását, kötelező várakozási időt írnak elő és kötelezővé teszik a szülői hozzájárulást kiskorúakon végzett abortusz esetén. E fontos és hatékony életvédő törvények megszüntetése nem vezethet más eredményre, mint a szabadon választható abortuszok számának növekedése, mely számtalan meg nem született gyermek életének kioltásával jár.

Az élet szentsége iránt való elköteleződésünk nem pártpolitikai kérdés, mert elismerjük, hogy a *Roe kontra Wade* ítélet óta eltelt 36 év alatt mindkét nagy politikai párt megválasztott politikusi és kinevezett tisztviselői bűnrészesekké váltak abban, hogy törvényes támogatást adtak ahhoz, amit II. János Pál pápa “a halál kultúrájának” nevezett. Azzal a követeléssel fordulunk országunk minden választott és kinevezett tisztviselőjéhez, hogy a társadalom valamennyi tagját védjék és szolgálják, beleértve a legkivettebb, legelnyomottabb és legvédtelenebb tagjait is.

A “halál kultúrája” elkerülhetetlen módon olcsóvá teszi az életet annak minden szakaszában és körülményei között, mert annak a téves hitnek magvát hinti el, hogy a kevésbé tökéletes, kifejeletlen, illetve kellemetlenséget okozó élet eldobható. Számos előrejelzés prognosztizálta, hogy az élet értékének csökkenése, amely a magzatelhajtással kezdődött, most már rákként terjed tova. Csak néhány példát említenénk. A magzatpusztító kísérleti eljárásokat és ezek állami támogatását a tudomány, valamint a betegségek és sérülések kezeléséhez szükséges gyógymódok érdekében támogatják. Az jelenlegi amerikai elnökkel együtt a Kongresszusban sokan azt a nézetet osztják, hogy az embriókutatás nem más, mint az adófizetők pénzén történő "terápiás klónozás". Ez az emberi embriók ipari méretű “gyártásához” vezethet, akiket azért ölnek meg, hogy génmanipulált őssejtekhez és szövetekhez jussanak. Az életút végét tekintve pedig, egyre erősödő törekvéseket figyelhetünk meg a megkönnyített öngyilkosság, valamint az “önkéntes” eutanázia irányában, melyek a kiszolgáltatott idős, illetve mozgássérült emberek életét fenyegetik. Eugenetikai elvek, mint például a *lebensunwertes Leben* (“az élethez nem méltó élet”) doktrínája, az 1920-as évek folyamán terjedtek el először az amerikai és európai szalonok értelmisége körében. Jóllehet ezek a fogalmak a XX. század közepének szörnyűségei után sokáig feledésbe merültek, most újra kísértenek. Az egyetlen különbség az, hogy most az eugenetisták doktrínáit a “szabadság”, az “autonómia”, és a “választási lehetőség” köntösébe öltöztetik.

Egymással összefogva és fáradhatatlanul küzdünk azért, hogy elejét vegyük a gyilkolás szabad gyakorlatának, mely azzal kezdődik, hogy a meg nem született gyermekeket magzatelhajtásra kárhozzatjuk. Azon munkálkodunk, mint ahogy azelőtt is tettük, hogy támogatást, vigaszt, és ellátást biztosítsunk a rászoruló várandós anyáknak és mindazoknak, akik az abortusz áldozatai lettek, jóllehet eltökélten ellenállunk annak a hazug és lealacsonyító gondolkodásnak, mely szerint valamiféleképpen az a nők legfőbb érdeke, hogy részt vegyenek meg nem született gyermekük szándékos meggyilkolásában. Üzenetünk az, és mindig is az lesz, hogy a veszélyeztetett terhesség kihívásaira adott igaz, emberséges és valódi keresztény válasz mindannyiunk számára az anya és a gyermek szeretete és gondozása kell hogy legyen.

A jövőbe tekintő, kereszténysége mellett tanúságot tevő ember folytonosan fel kell hogy hívja azok figyelmét, akiket átmeneti hatalommal ruháztak fel, hogy eleget tegyenek legfontosabb kormányzati kötelességüknek vagyis, hogy önös érdek, részrehajlás és hátrányos megkülönböztetés nélkül védelmezzék a gyengéket és a kiszolgáltatottakat az erőszakos támadások ellen. A Szentírás arra sarkall minket, hogy védjük meg azokat akik képtelenek megvédeni önmagukat és hogy szóljunk azok helyett, akik nem tudnak magukért szót emelni. Ezért védelmünkbe vesszük őket és szót emelünk a meg nem született gyermekek, a fogyatékosok és a védelemre szorulóknak érdekében. A Szentírás fénye és az emberi értelem által megvilágított igazságot egyértelművé kell tennünk. Meg nem született testvéreink életét, életutuk bármely szakaszában legyenek is, meg kell védenünk, még akkor is, ha ez magunkra illetve keresztény intézményeinkre nézve kockázattal jár.

Aggodalmunk túllépi az Egyesült Államok határait. Szerne a világon tanúi lehetünk a népirtásnak és etnikai tisztogatásnak, a háborúktól szenvedő ártatlan áldozatok magukra hagyásának, gyermekek elhanyagolásának és kihasználásának, védtelen munkások kizsákmányolásának, lányok és fiatal nők szexuális célú adás-vételének, idősök elhagyásának, az etnikai alapú elnyomásnak és megkülönböztetésnek, a különböző vallású hívő emberek üldözésének és a megelőzhető betegségek, mint pl. az AIDS megállítására tett lépések elmulasztásának. Úgy érezzük, hogy ezek a tragikus események ugyanabból az értékcsökkenésből erednek, mely az emberi méltóságot és az emberi élet szentségébe vetett hitet ásta alá, mint ahogy azt az abortusz-ipar, a megkönnyített halál gyakorlata, az eutanázia, illetve az emberi klónozást célzó orvosbiológiai kutatás tette. A mi erkölcsi álláspontunk alapja tehát egy olyan etika, mely valóban következetesen és minden ember iránt tanúsított szeretetből fakad, bármilyen körülmények között éljenek is.

HÁZASSÁG

“Az ember így szólt: Ez már csont a csontomból és hús a húsemből. Asszony a neve, mivel a férfiből lett. Ezért a férfi elhagyja apját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz.” (Teremtés könyve 2,23-24)

“Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom. Szeresse tehát mindegyiktek a feleségét, mint önmagát, az asszonyok pedig tiszteljék férjüket.” (Efezusiaknak írt levél 5,32-33)

A Szentírásban a férfi és a nő teremtése, a férj és feleség egy testté válása, a Teremtő tevékenységének csúcspontját jelentik. Az élet továbbadásában és a gyermekek nevelésében a férjként és feleségként egyesülő férfi és nő azt a tiszteletreméltó szerepet kapták hogy Isten társai lehetnek a teremtésben. Ezért a házasság az emberi társadalom alapintézménye, valójában ezen az intézményen nyugszik az összes többi intézmény. A keresztény hagyományban a házasságot a “házasság szentségének” nevezzük, mert ezzel fejezzük ki, hogy Istentől származó intézményről van szó, melyet Krisztus Urunk felemelt és megáldott a Kánaeni menyegzőn való részvételével. A Bibliában maga Isten áldja meg a házasságot és tartja azt a legnagyobb tiszteletben.

Az emberiség évezredek tapasztalata mutatja, hogy a házasság a legfontosabb alapintézmény, mely biztosítani képes a társadalom minden tagjának egészséges növekedését, szellemi előrehaladását és anyagi jólétét. Ahol a házasságot becsben tartják és ahol virágzik a házassági kultúra, mindenki gyarapszik - maguk a házasságok, gyermekeik és azok a közösségek illetve a társadalom is, ahol élnek. Ahol a házasság kultúrája bomlásnak indul, ott hamarosan mindenféle kór üt fel a fejét. Sajnos az utóbbi évtizedek során, az Egyesült Államokban is tanúi lehettünk a házassági kultúra súlyos eróziójának. Talán a legsokatmondóbb és egyben legriasztóbb jel a házasságon kívül született gyermekek aránya. Kevesebb, mint 50 évvel ezelőtt ez az arány még 5 százalék alatt volt. Ma meghaladja a 40 százalékot. Mindennek a társadalom tagjai fizetik meg az árát a törvénysértések, a kábítószer fogyasztás, a bűnözés, a zsúfoltság megtöltött börtönök, a reménytelenség és a kétségbeesés elharapódzásával.

Mindez pedig leginkább a legszegényebb és legvédtelenebb rétegeket érinti ez, ahol a házasságon kívül születettek aránya sokkal magasabb az országos átlagnál. Több statisztikai adat pedig a széles körben elterjedt házasságon kívüli, tartós szexuális kapcsolatokat, illetve a válások aggasztóan magas számát mutatják.

Szomorúan be kell vallanunk, hogy különböző keresztény felekezetek és intézmények túlságosan gyakran vallottak botrányos kudarcot a házasság intézményének védelmezése és a házasság valódi értelmének példaként történő terén.

Ugyanis túl könnyen elfogadtuk a válás gyakorlatát és nem emeltük fel a szavunkat látva a társadalmi szokások aláásták a házasság méltóságát, bűnbánatot kell tartanunk, el kell utasítanunk ezt a gyakorlatot és kötelességünk felszólítani minden keresztény embert, hogy kövessen minket.

Annak érdekében, hogy megerősítsük a családot, abba kell hagynunk a szabad szerelem és a hűtlenség dicsőítését és minden körben vissza kell állítanunk a házastársi szeretet csodálatos szépségét, mélységes titkát, és a hűséges hitvesi szeretet szentségét. Meg kell változtatnunk azokat a félresikerült törvényeket, melyek hozzájárulnak a házasság intézményének meggyengítéséhez, beleértve az egyoldalú válás megalázó gyakorlatát. A

törvényhozás, a kultúra és a vallás minden területén dolgoznunk kell, hogy a fiatalokba elültessük a házasság lényegének megértését: annak ismeretét, hogy mi szükséges a jó házassághoz, illetve az áldozathozatal és az elköteleződés értékét.

Az a nyomásgyakorlás, hogy a házasság intézményét újrafogalmazzák annak érdekében, hogy elfogadtassák az azonos nemű és több-partnerű kapcsolatokat, nem tünete, hanem inkább egyik oka a házasság eróziójának. Ez a házasság eredeti értelmezésének elvesztését tükrözi, úgy ahogy a polgári és egyházi törvények a házasságot meghatározzák és ahogy azt a filozófiai hagyomány is kifejti, mely szintén hozzájárult a törvények kialakításához. Ezért tehát igen fontos, hogy ennek a nyomásnak ellenálljunk, mert engedve a kísértésnek feladnánk a házasság alapvető jelentéséhez való visszatérés lehetőségét, s az egészséges házasság eszmény újraépítésének reményét. Ez megcsontosítaná azt a hamis és romboló elképzelést, mely szerint a házasság csak romantikáról és más felnőtt örömeiről, nem pedig a házasságban alapvetően benne rejlő életadásról szól és arról az egyedi tevékenységről és kapcsolatáról, melynek értelmét az élet létrehozására, elősegítésére és védelmére való irányulás alakítja. A házastársi közösségben (unio) és a gyermekek nevelésében (procreatio), akik Isten ajándékaiként gyümölcsei a szülők házastársi szeretetének, a házassági szövetség legfőbb célját és javát fedezzük fel.

Tudomásul vesszük, hogy vannak, akik hajlamosak a homoszexuális viselkedésre és többpartnerű szexuális kapcsolatokra, mint ahogyan vannak olyanok, akik hajlamosak egyéb erkölcstelen viselkedési formákra. Résztétet érzünk irántuk és tiszteljük őket, mint olyan emberi lényeket, akik alapvető, önmagukban rejlő és másokéval egyenlő méltósággal rendelkeznek. Elismeréssel vagyunk azon férfiak és nők iránt, akik – gyakran kevés támogatás mellett – ellenállnak a kísértésnek, hogy kiéljék ilyenén vágyaikat, melyeket mindannyian kifecamodottnak tartunk. Mellettük állunk, akkor is, amikor elesnek. Mi is, akárcsak ők, bűnösök vagyunk és ezáltal megrövidítjük az életünkre vonatkozó isteni tervet. Minekünk, akárcsak nekik, folyamatosan szükségünk van a jó Isten hosszan tűrő szeretetére és bocsánatára. Az egész keresztény közösséget arra hívjuk, hogy ellenálljon az erkölcstelenségnek, de ugyanakkor ne ítélje el kevélységgel azokat, akik ilyenekre ragadtatják magukat. A bűn elvetése, bár elszántan tesszük, sosem válhat a bűnös elítélésévé. Hiszen Isten szeretettel van minden bűnös iránt, mert nem pusztulásukat, hanem szívbéli megtérésüket kívánja. Jézus mindenkit hív, aki letért az erkölcsös útról, hogy “a nagyszerűbb utat válassza”. Mint Krisztus tanítványai, szeretettel nyújtunk segítő kezet mindazoknak, akik meghallják az Úr hívó szavát és válaszolni akarnak rá.

Tudjuk, hogy sok honfitársunk, köztük egyes keresztények is, úgy vélik, hogy a házasság történelmi meghatározása, mint *egy férfi és egy nő házastársi egysége*, a jogegyenlőség tagadását jelenti. Nem tudják hogyan adjanak választ az érvelésre, mely azt próbálja igazolni, hogy nem sérülnének sem az ő, sem mások jogai, ha a polgári törvények a házasság történelmileg elfogadott definícióját, vagyis egy férfi és egy nő egységét, kiterjesztenék két nőre/ férfira, akik szexuális viszonyban élnek egymással és ezzel “házassággá” nyilvánítanák kapcsolatukat. Hiszen ez bizonyára nem érinti az ő házasságukat! Ha azonban közelebbről megvizsgáljuk a fenti érvelést, mely szerint a házasság egy bizonyos formáját szabályozó törvények nem befolyásolnak egy másik formát, beláthatjuk, hogy ez az érv nem tartható. Még ha valami megfontolandó is lenne az ilyen gondolatmenetben, az is túlfeszítené az igazság kereteit: az elképzelés, mely szerint egy bizonyos házassági viszony törvényi megítélése nem érinti egy másik viszony megítélését, nemcsak az azonos neműek kapcsolatát erősítené, de ugyanazzal az erővel a több-partnerű, a poligám, illetve még a testvérek között létrejövő vérfertőző kapcsolatokat is. Vajon ha ezek a kapcsolati formák az egyenlőség, illetve a polgári jogok jegyében törvényes házasságnak minősítették, nem

lennének –e hatással másféle kapcsolatokra? Természetesen igen! Az igazság az, hogy a házasság nem valamiféle elvont vagy közömbös jelenség, melyet a jog kénye-kedve szerint újradefiniálhat, hogy a hatalommal és befolyással rendelkezők kedvében járjon.

Senki sem rendelkezik azzal a joggal, hogy egy nem házassági kapcsolatot egyszerűen házasságként kezeljen. A házasság kézzelfogható valóság – a férj és feleség életszövetsége – melynek elismerése és támogatása a jog kötelessége az igazságosság és a közjó érdekében. E támogatás hiánya valódi társadalmi károkat okoz. Először is, azok vallásszabadságát éri csorba, akik számára ez az ügy lelkiismereti kérdés. Másodsor, a szülők jogait tiporják, amikor az iskolai családi életre nevelő és szexuális oktatási programok keretén belül arra tanítják a gyermekeket, hogy a felvilágosult gondolkodás “házasságként” kezeli az olyan nemi kapcsolatokat, melyeket sok szülő alapján véve házasságellenesnek, illetve erkölcstelennek vél. Harmadsor, a közjó sérül azzal, amikor maga a törvény, - melynek kritikus pedagógiai rendeltetése van, - a házasság alapvető értelmezésének kikezdésére alkalmas eszközzé válik, jöllehet a törvény érzékenyen érinti a házasság kultuszának virágzását minden társadalomban. Sajnos, manapság messze vagyunk az életerős házasság-kultusztól. Ha azonban az a vágyunk, hogy elkezdjük a törvények és az erkölcs megújítását célzó életfontosságú folyamatot azért, hogy újraépítsük azok étoszáát, a legkevésbé sem engedhetjük meg magunknak, hogy a házasságot újraértelmezzük oly módon, hogy a törvényekbe a házasságnak egy hamis definícióját foglaljuk bele.

Ezért tehát *szeretettől* (és nem a gyűlölettől) indítva és a *közjóért érzett józan aggodalomtól* (nem pedig előítélettől) vezérelve fogadjuk, hogy fáradhatatlanul munkálkodunk azon, hogy a házasság törvényi meghatározását, mint egy férfi és egy nő életszövetségét megőrizzük és a házasság kultúráját visszaállítsuk. Hogy is tehetnénk mást, mi keresztények? A Szentírás arra tanít bennünket, hogy a házasság a teremtésben az Istennek az emberrel kötött szövetségét jelképezi. Való igaz, hogy a férj és feleség szövetsége Krisztus és az Egyház kapcsolatát tükrözi. Ahogy tehát Krisztus szeretetből odaadta életét az Egyházáért, mint teljesen eléggő Áldozat, mi is szeretetben ajánlunk fel minden szükséges áldozatot a házasság felbecsülhetetlen értékének megőrzése érdekében.

VALLÁSSZABADSÁG

“Az Úr lelke nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket. Hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadságot a börtönök lakóinak.” (Izaiás 6,1)

"Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené!" (Máté evangéliuma 22,21)

Az évszázadokon át tartó vallásszabadságért folytatott küzdelem hosszú és fáradtságos volt. A vallásszabadság nem valami új jelenség vagy jelenkori fejlemény, hanem magában az isteni természetben gyökerezik, abban a természetben, melyet legteljesebb mértékben Krisztus életén és cselekedetein keresztül ismertünk meg. Az őskeresztények, Krisztus követése iránt való teljes elköteleződésüktől hajtva oly módon cselekedtek, mely összhangban volt a szent megtestesülés lelkületével: “Vajon Istenünk úgy küldte –e Krisztust, mint egy kényurat, hogy félelemmel és rémülettel töltsön el minket? Nem, hanem gyengédségben és szelídségben....., hiszen a kényszerítés nem Istenre vall.” (Levél Diognetuszhoz, 7:3-4) Így a vallásszabadsághoz való jog Krisztus példáján alapul, illetve magára az Isten képmására teremtett emberi személy méltóságára, arra a méltóságra, mely országalapító eleink szerint minden emberhez elválaszthatatlanul hozzá tartozik és mindenki által felismerhető a tiszta értelem használata révén.

A keresztények hitvallása az, hogy Isten az egyedüli Úr a lelkiismeret felett. A vallási kényszerszertől való mentesség a szabad lelkiismeret alapköve. Senkit sem szabad arra kényszeríteni, hogy akarata ellenére egy adott vallást gyakoroljon, vagy azt megtiltani, hogy egy vallásos ember lelkiismerete szava szerint Istent imádja, illetve hogy szívbéli meggyőződését szabadon és nyilvánosan kifejezze. Ez így igaz az egyes ember, valamint egy egész vallásos közösség esetében is.

Elégé ironikus, hogy akik jelenleg a meg nem született gyermekek, idősek és a sérültek elpusztításának jogáért kardoskodnak, illetve azért küzdenek, hogy szabadon folytathassanak erkölcstelen szexuális tevékenységet, ráadásul, még azzal a joggal is élhessenek, hogy efféle tevékenységhez a törvény elismerését és áldását kapják, gyakran éllovasai annak a csapatnak, mely mások szabadságát páros lábbal tiporja, amikor kifejezésre juttatják vallásos és erkölcsi meggyőződésüket az élet szentsége és a házasság, mint a férj és feleség életszövetségének méltósága tekintetében.

Ezek az anomáliák megmutatkoznak azokban az erőfeszítésekben is, melyek a lelkiismereti szabadságra vonatkozó törvényi rendelkezések visszavonására irányulnak, melynek eredményeképpen az életet védő szervezeteket (köztük egyházi egészségügyi intézményeket), életvédő orvosokat, sebészeket, nővéreket, és más egészségügyi szakembereket arra kényszerítenek, hogy pácienseiket abortuszra küldjék, illetve egyes esetekben részt is vegyenek abortusz végrehajtásában.

Megmutatkoznak továbbá azon diszkrimináció-ellenes törvényekben, melyek vallásos intézményeket, üzleti vállalkozásokat, és különböző szolgáltatókat együttműködésre köteleznek, jóllehet a beavatkozásokat súlyosan erkölcstelennek tartják, vagy ha nem engedelmessé válnak, akkor becsukhatják az ajtót. A Massachusetts állam által a Katolikus Szeretetszolgálatra kényszerített “azonos neműek házasságáról” szóló törvény következtében például, a több mint száz éves hagyomány ellenére és hosszas vajúdság után, a Szeretetszolgálat kénytelen volt beszüntetni az árva gyermekek jó családi otthonokba való

elhelyezését, mintsem hogy engedelmeskedve a jogszabálynak és a katolikus erkölcsi tanítás semmibevételével a gyerekeket azonos nemű háztartásokba helyezték. New Jerseyben pedig, a házasság-szerű együttélési gyakorlat legalizálásával egy methodista intézményt megfosztottak adómentes státusától, amikor lelkiismereti okokra hivatkozva megtagadta, hogy egyik épületét azonos nemű "házassági" ceremóniákra használják. Kanadában és néhány európai országban egyházi személyeket üldöztek azért, mert szentírási elveket hangoztattak a homoszexuális viselkedési formák ellenében. Újabb gyűlöletellenes törvények sajnos ugyanennek a gyakorlatnak adnak alapot az Egyesült Államokban is.

Az elmúlt évtizedek folyamán az esetjog számos példája követte a vallásos értékek iránt való tisztelet csökkenését a médiában, az tudományos körökben és a politikai vezetésben, mely a vallás szabad gyakorlásának megkurtítását eredményezte. Mindezt jelzésértékűnek tartjuk, mely nemcsak a vallástól független, mindenki számára garantált személyi szabadságot veszélyeztet, de a közjót és a szabadság eszményét is, melyen demokratikus rendszer nyugszik. A lelkiismeret szabadságának korlátozása, illetve annak megakadályozása, - miszerint egy egyházi munkáltató saját lelkiismerete és erkölcsi meggyőződése alapján vegyen fel alkalmazottakat, - aláássa a társadalom alapszerkezetének életképességét, mely az államhatalom túlkapásait hivatott kordában tartani. Ez puha diktatúrához vezet, melyre Tocquevillel oly prófétaí módon figyelmeztetett. A polgári társadalom szétesése pedig az önkényuralom kezdete.

Keresztény emberként komolyan vesszük a Szentírás ösztönző szavait a világi hatalom iránti engedelmesség tekintetében. Támogatjuk a törvényeket és a törvényes rendet. Elismerjük, hogy a törvény ereje akkor is kötelez minket, ha nem értünk vele egyet, kivéve, ha a törvény súlyosan igazságtalan, illetve, ha a neki engedelmeskedőket igazságtalan vagy másképpen erkölcstelen cselekedetekre készíti. A szentírási értelemben vett törvény szerepe az, hogy megőrizze a rendet és szolgálja az igazságosságot, illetve a közjót; azonban az igazságtalan törvények – különösen azok, melyek hamis módon igazságtalanságra ösztönzik az embereket – nem szolgálják, hanem aláássák a közjót.

A keresztények már az ősegyház idejében is visszautasították az evangélium üzenetének elkenését. Az Apostolok Cselekedeteinek negyedik fejezetében olvassuk, hogy Szent Péter és János apostoloknak megtiltották az Ige hirdetését. Válaszuk azonban a következő volt: *"Ítéljétek meg magatok, helyes volna-e Isten előtt, hogy inkább rátok hallgassunk, mint az Istenre? Mi nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk."* (ApCsel 4,19-20) Évszázadokon át azt tanította a keresztény erkölcs, hogy a polgári engedetlenség, nemcsak elfogadható, de bizonyos esetekben szükséges is. A hit által irányított lelkiismeret jogait és kötelességeit legékesebben védő dokumentumot az ifjabb Martin Luther King adta közre a *"Birminghami börtönlevél"* formájában.

Kifejezetten keresztény szemszögből fogalmazva és tekintélyes keresztény szerzőket, például Szent Ágostont és Aquinói Szent Tamást idézve, King megerősítette, hogy az igazságos törvények felemelik és megnemesítik az embert, mert az erkölcsi törvényben gyökereznek, melyek végső forrása maga Isten. Az igazságtalan törvények azonban lealacsonyítják az embert. Mert úgy, ahogy nem tarthatnak számot tekintélyre, túl a büntudattól megfosztott emberi akaraton, arra sincsen hatalmuk, hogy a lelkiismeret által kötelezzenek minket. King eltökéltsége, amikor inkább a börtönt választotta, mintsem hogy igazságtalan törvénynek vesse alá magát, valóban példaértékű és felemelő volt.

Az igazság és a közjó tisztelete készlet minket arra, hogy ne engedelmesskedjünk semmilyen olyan utasításnak, mely hamis módon arra kényszeríti különböző szervezeteinket, hogy részt vegyenek gyermekek elhajtásában, magzat-pusztító tudományos kutatásban, segédlettel történő öngyilkosságban és eutanáziában, illetve bármely más élet-ellenes cselekedetben; nem hajlunk meg továbbá olyan rendelkezéseknek sem, melyek erkölcstelen szexuális kapcsolatok megáldására kényszerítenek bennünket, ezeket a házassággal egyenrangú kapcsolatnak minősítik, illetve elhallgatják az igazságot, ahogy az közismert, az erkölcsi jó és rossz, illetve a házasság és a család tekintetében. Teljes mértékben és zúgolódás nélkül megadjuk a császárnak, ami a császáré. Azonban semmiféle körülmények között nem adjuk meg a császárnak azt, ami Istené.

ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG

Robert George

Professzor, McCormick Professor of Jurisprudence, Princeton University

Timothy George

Professzor, Beeson Divinity School, Samford University

Chuck Colson

Alapító, the Chuck Colson Center for Christian Worldview (Lansdowne, VA)

¹Alexis de Toqueville, *Democracy in America*

Copyright 2009 Charles Colson, Robert George, Timothy George